

СЪДЪРЖАНИЕ

Пролог	15
За оперението на птиците	15
Това, което не знаете	18
Експерти и „празни костюми“	19
Стратегии за учене	21
Неблагодарност от нов тип	23
Животът е твърде необичаен	25
Платон и нърдът	26
Твърде скучно за писане	27
Дъното	29
Карта на главите	30
ПЪРВА ЧАСТ	
АНТИБИБЛИОТЕКАТА НА УМБЕРТО ЕКО, ИЛИ КАК ТЪРСИМ ПОТВЪРЖДЕНИЕ	33
Глава 1	
Чиракуването на един емпиричен скептик	36
Анатомия на един черен лебед	36
Да отстояваш убежденията си с действия	40
Изпарилият се „рай“	41
Звездната нощ	42
Историята и триединството на непрозрачността	42
Никой не знае какво става	43
Историята не ползи, тя прави скокове	45
Скъпо дневниче: Историята тече в обратна посока	47
Образование в такси	50
Групиране	51
Къде е представлението?	55
8 3/4 фунта по-късно	56
Мръсната дума на независимостта	59
Лимузиненият философ	60
Глава 2	
Черният лебед на Евгения	62
Глава 3	
Спекулаторът и проститутката	66
Най-добрият (лошият) съвет	66

Бъдете предпазливи с мащабируемостта	69
Появата на мащабируемостта	70
Мащабируемост и глобализация	73
Пътешествия в Средностатистан	74
Странната земя Екстремистан	75
Екстремистан и познанието	76
Диво и кротко	77
Тиранията на Случайността	78

Глава 4	
Хиляда и един дни, или как да не бъдеш бугала	82
Как да се учим от пуйката	84
Обучен на скучност	88
Черният лебед е съотносим с познанието	90
Кратка история на проблема за черния лебед	91
Секст (Уви) Емпирикът	92
Алгazel	93
Скептикът, приятел на религията	94
Не искам да съм пуйка	96
Те искат да живеят в Средностатистан	96

Глава 5	
Потвърждение мотвърждение	98
Не всички зугли са бугли	100
Доказателства	104
Отрицателен емпиризъм	104
Да броиш до три	107
Видях още едно червено мини	109
Не всичко	110
Обратно в Средностатистан	111

Глава 6	
Повестователната заблуда	113
За причините, поради които отхвърлям причините	113
Разделяне на мозъка на две	116
Още мъничко допамин	119
Правилото на Андрей Николаевич	121
По-добър начин да умреш	123
По следите на недотам изгубеното време	124
Разказът на лудия	125
Разказът и терапията	127
Да грешиш с безкрайна прецизност	128
Трезвата наука	131

Сетивното и черният лебед	131
Слепотата за черни лебеди	132
Привлекателността на сетивното	135
Преките пътища	137
Внимавайте с мозъка	140
Как да предотвратим повестователната заблуда	141
Глава 7	
Да живееш в предверието на надеждата	143
Жестокостта на себеподобните	144
Там, където сетивното е уместно	146
Нелинейностите	147
Процесът пред резултатите	148
Човешката природа, щастието и неравномерните възнаграждения	150
Предверието на надеждата	152
Опиянен от надежда	153
Сладкият капан на очакването	154
Когато се нуждаеш от крепостта Бастиани	154
El desierto de los tártaros	155
Кървене или срич	157
Глава 8	
Неизменният късмет на Джакомо Казанова: проблемът на негласните доказателства	162
Историята на удавилите се богомолици	162
Гробището на писмеността	165
Как да станеш милионер в десет стъпки	169
Фитнес клуб за плъхове	171
Порочно отклонение	172
Още скрити приложения	173
Еволюцията на тялото на плувца	174
Какво виждате и какво не виждате	175
Лекарите	178
Тефлоновата защита на Джакомо Казанова	178
„Свикнал съм да поемам рискове“	181
Аз съм черен лебед: антропичното отклонение	184
Козметичното „защото“	187
Глава 9	
Лудическата заблуда, или несигурността на нърда	190
Дебелия Тони	190
Джон Небруклинчанина	192

Обяд на езерото Комо	194
Несигурността на нърда	197
Да играеш комар с грешните зарове	199
Забулаване на първа част	201
Козметичното изплува на повърхността	201
На дистанция от приматите	203

ВТОРА ЧАСТ НИЕ ПРОСТО НЕ МОЖЕМ ДА ПРЕДВИЖДАМЕ 207

От Йоги Бера до Анри Поанкаре	208
-------------------------------------	-----

Глава 10 Скандалът на прогнозирането 210

Неяснотата при преброяването на любовниците на Екатерина Велика	212
Връщаме се при слепотата по отношение на Черния лебед	216
Догадки и прогнози	217
Информацията влияе зле на знанието	218
Проблемът с експертите, или трагедията на празния костюм	222
Какво се променя и движи и какво – не	223
Как да се смеем последни	226
Събитията са изключителни	228
Заедно със стадото	229
Бях „почти“ прав	230
Действителност? За какво?	235
„С изключение на това“, всичко е наред	237
Красотата на технологиите: таблици в Excel	240
Характерът на грешките при предвижданията	242
Не прекосявайте река, ако е дълбока (средно) четири фута	244
Намерете си друга работа	247
На летище „Кенеди“	248

Глава 11 Как да търсим птичи екскременти 250

Как да търсим птичи екскременти	251
Неволни открития	252
Решение в очакване на проблем	255
Да продължиш да търсиш	257
Как да прогнозираме прогнозите си?	258
Билиардната топка на n-та степен	262

Благоприличният стил на Третата република	262
Задачата за трите тела	265
Все още не обръщат внимание на Хайек	269
Как да не бъдете нърд	272
Академично либертарианство	275
Прогнозиране и свободна воля	275
Синьо-зеленото на смарагда	278
Тази огромна машина на очакванията	282

Глава 12

Епистемокрацията, една мечта 284

Мосю дьо Монтен, епистемократ	285
Епистемокрация	286
Миналото на миналото и бъдещето на миналото	287
Прогноза, провал в прогнозирането и щастие	289
Хелен и обратните предсказания	291
Топлящото се ледено кубче	291
Още веднъж: непълна информация	293
Какво наричат знание	295

Глава 13

Художникът Апелес, или какво правите, когато не можете да предвиждате? 298

Съветите са много, много евтини	298
Бъдете глупак там, където трябва	300
Бъдете подготвени	301
Идеята за положителната случайност	301
Променливостта и рисковете на Черния лебед	303
Стратегията на шангата	303
„Никой нищо не знае“	304
Великата асиметрия	310

ТРЕТА ЧАСТ

СИВИТЕ ЛЕБЕДИ НА ЕКСТРЕМИСТАН 313

Глава 14

От Среднотатистан до Екстремистан и обратно 315

Светът е несправедлив	315
Ефектът на Матей	317
Lingua Franca	320
Идеи и прилепчивост	322
Никой не е в безопасност в Екстремистан	323
Французинът от Бруклин	323

Дългата опашка	326
Наивна глобализация	329
Промяна на курса встрани – отклонения от Екстремистан	331

Глава 15

Камбановидната крива – тази огромна интелектуална измама 334

Гаус и Манделбром	334
Увеличението в намаляването	336
Положението при Манделбром	338
Какво да помним	340
Неравенство	341
Екстремистан и правилото 80/20	342
Трева и дървета	343
Как пиенето на кафе може да бъде безопасно	345
Любовта към сигурното	347
Как да причиняваме катастрофи	348
Среднотатистическото чудовище на Кетле	349
Златната посредственост	350
Божествена грешка	352
Поанкаре на помощ	353
Елиминиране на несправедливото влияние	353
„Гърците щяха да я обожествят“	354
Само „да или не“, ако обичате	355
(Литературно) мисловен експеримент за това откъде произлиза камбановидната крива	356
Тези успокояващи предположения	363
„Вездесъщността на Гаусовата крива“	364

Глава 16

Естетиката на случайността 366

Поемът на случайността	366
Платоничността на триъгълниците	370
Геометрията на Природата	371
Фракталност	372
Изобразителен подход към Екстремистан/	
Среднотатистан	375
Бисери на свинете	376
Логиката на фракталната случайност (с предупреждение)	379
Проблемът с горната граница	383

Внимавайте с точността.....	384
Завръщане към локвата.....	385
От представа към действителност.....	387
Още веднъж, пазете се от прогнозиците.....	389
Още веднъж щастливо решение.....	390
Къде е сивият лебед?.....	392

Глава 17

Лудите на Лок, или камбановидните криви на погрешни места

Само петдесет години.....	395
Предателството на чиновниците.....	396
Всеки може да стане президент.....	398
Още ужаси.....	400
Потвърждение.....	404
Беше просто черен лебед.....	405
Как да „доказваме“ нещата.....	406

Глава 18

Неопределеността на фалшивото

Отново към лудическата заблуда.....	411
Открийте фалшивото.....	412
Могат ли философите да бъдат опасни за обществото?.....	414
Проблемът с практиката.....	415
Колко витгенщайновци могат да танцуват на върха на игла?.....	415
Къде е Попър, когато имаме нужда от него?.....	417
Епископът и аналитикът.....	418
По-лесно, отколкото си мислите: проблемът с решенията в условията на скептицизъм.....	418

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

КРАЙ

421

Глава 19

Половин и половин, или как да излезем на нула с Черния лебед

Кога може да бъде безболезнено да изпуснеш влака.....	424
Край.....	425

Епилог

Белите лебеди на Евгения

427

ЕСЕ – ПОСЛЕПИС

ЗА УСТОЙЧИВОСТТА И НЕСТАБИЛНОСТТА – ПО-ЗАДЪЛБОЧЕНИ ФИЛОСОФСКИ И ЕМПИРИЧНИ РАЗСЪЖДЕНИЯ

429

I. Да се учим от Майката Природа – най-старата и най-мъдрата

431

За бавните, но дълги разходки.....	432
Грешките ми.....	434
Устойчивост и нестабилност.....	436
Излишеството като застраховка.....	438
Голямото е грозно – и крехко.....	441
Промените в климата и „твърде големите“ замърсители.....	443
Гъстота на видовете.....	444
Другите видове излишество.....	445
Различия без разлики, разлики без различия.....	449
Общество, устойчиво на грешки.....	451

II. Защо се разхождам толкова много, или как системите стават несигурни

455

Още няколко шанси.....	455
Пазете се от изфабрикуваната стабилност.....	462

III. Margaritas ante porcos

463

Основни грешки при разбиране на посланието.....	464
Как да заличим престъпленията си.....	469
Път през пустинята.....	471

IV. Аспергер и онтологическият черен лебед

475

Аспергеровата вероятност.....	476
Ретроспективна слепота за бъдещето.....	478
Вероятността трябва да бъде субективна.....	480
Термометърна вероятност.....	483

V. (Може би) най-ползният проблем в историята на съвременната психология

486

Живот в две измерения.....	487
Зависимостта от теорията за редките събития.....	489
Епименид Критски.....	491
Теорема за нерешимостта.....	491
Последиците.....	492
От действителността към представителността.....	493
Предасимптоматика.....	496

Цялостно и лично доказателство	497
Заблудата на вероятността за единично събитие.....	498
Психология на възприемането на отклоненията	500
Проблемът с индукцията и причинно-следствените	
връзки в полето на комплексността.....	502
Да караш училищния автобус с превръзка на очите.....	503
VI. Четвъртият квадрант, решението на	
този най-полезен проблем	505
<i>Почивай в мир, Дейвид Фридман</i>	506
<i>Решенията</i>	507
<i>Четвъртият квадрант, карта</i>	508
VII. Какво да правим с четвъртия квадрант	512
Да не използваме погрешната карта:	
идеята за ятрогенията.....	512
<i>Отрицателен съвет</i>	513
<i>Ятрогенията и етикета на нигилизма</i>	514
Фронетичните правила: какво е мъдро да вършим	
(или да не вършим) в реалния живот, за да смекчим	
четвъртия квадрант, ако не можем да	
използваме шангата?.....	517
VIII. Десетте принципа за общество,	
устойчиво на черни лебеди	521
IX. Amor fati: как да станем неразрушими	525
Речник	529
Бележки	535
Библиография	579
Благодарности	623